

Kirándulás Eisenstadtba

– a 2. közép-európai kortárs képzőművészeti kiállítás –

Nem egészen egy óra alatt az ember átér Felsőpulyáról Eisenstadtba. Leparkol, felmegy a kastélyudvarra. Még ha rohan is, kénytelen egy pillanatra megállni gyönyörködni. Itt minden szép, elegáns, nyugodt, talán időtlen is. Akik ülnek a kastéllyal szembeni kávéház teraszán, s azok is, akik kiszolgálják őket, mind-mind ugyanazt a nyugalmat árasztják, mint az őszi táj.

Béke, napfény, hulló falevelek. A kastély mint kulturális és történelmi emlék, mint épített környezet nem csak harmonizál a tájjal, hanem még szebbé is teszi azt. A kiállítás portája kereskedelmi és kulturális találkozási pont. Képes levelezőlapok, illusztrációk, másolatok, s különleges helyi borok és pálinkák.

A kiállítás recepcióján beszélnek magyarul, és találnak nekünk magyar nyelvű katalógust is. Először végigjáróm az egész kiállítást, és aztán kezdem el egyenként nézni az alkotásokat. A kiállítás és ins-

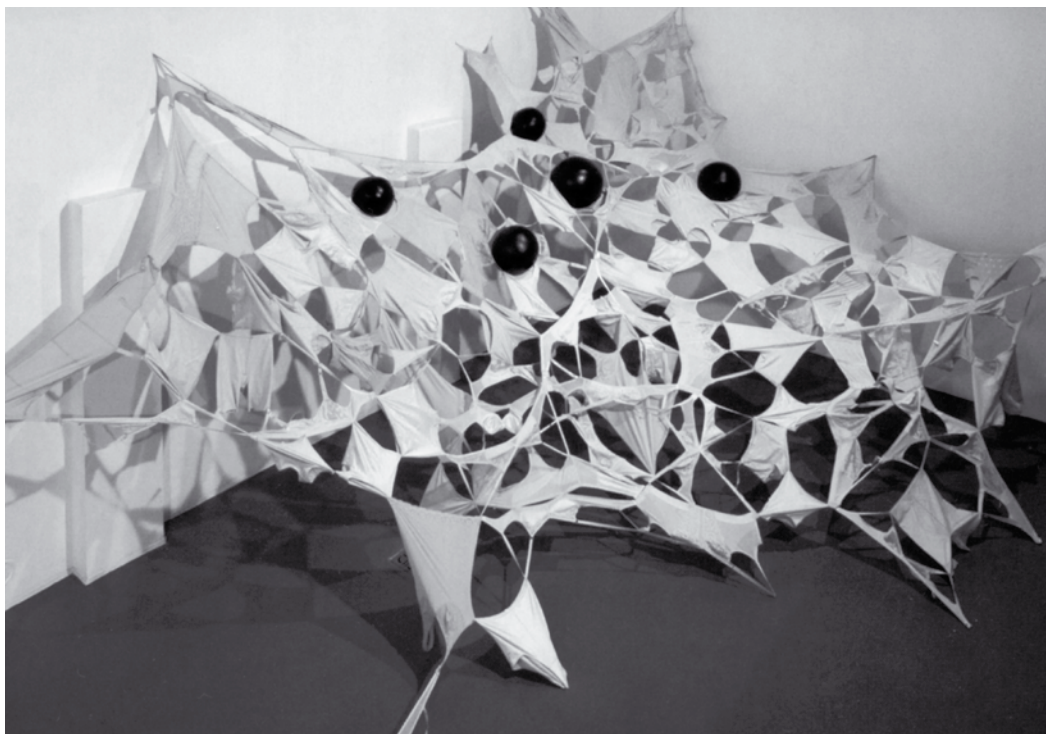
tallálása az épülethez van kitalálva. A kurátor, Hegyi Loránd, a látványba talán tudatosan belekalkulálta azt is, hogy az egyik kiállítóterem egy hatalmas barlangszerű nyílással folytatódik az épület egyik műszaki kiszolgáló helyiségében. Az abban lévő vascsövek, huzalok voltaképpen folytatják és sugallják az összeállítás egyik alapmotívumát, a lepusztultság szépségének felmutatását.

A kiállítás hátul sincsen lezárva: egy keresztfolyosó antik kődarabokkal, szobormaradványokkal. A folyosó közepéről szabadon fut a pillantás a szemközti domboldalra.

Mintha fülkék lennének, egy-egy monitor, mellette fejhallgató. A képernyőn futó film is különleges, oda-szippantja a tekintetet. Felteszem a fejhallgatót, a zene, a csend és a hallható zajok egyszerre új dimenziót adnak a látványnak – kihalt táj, madarak, fa, ember, magány.

Az Esterházy-kastély Eisenstadtban

Katerina Vincourová, a *The Inside Outwards* sorozatból, 2006

Egy cseh művész pókhálója szinte egészen beszövi a terem sarkát. Óriás méretű bugyik és melltartók összegubancolva. A legegyszerűbb női fehérneműk sárga és rózsaszín világa egy hálót formáz, benne fekete vasgolyók. Mik lehetnek? Talán elfogott rovarok?

Képek a délszláv világból. Egyrészt gyönyörűek a szó klasszikus értelmében, aprólékosan kidolgozottak, mint egy Velázquez. Az arcok, a portrék jellemet hordoznak, egymáshoz való viszonyuk történetet.

Annyi időnk van – vissza kell érnünk a konferenciára –, hogy állva a pultnál megigyunk egy kávét. Megállapítjuk, Ausztria, Burgenland, Eisenstadt egyrészt ezzel az épülettel és intézménnyel és ezzel a furcsa, nagyon erős kiállítással azt jelzi, lehet itt minden korszerű és up to date, de Ausztria mégis Ausztria marad.

Büszke vagyok arra, hogy az *Európai Utas* a kilencvenes évek elejétől fogva együttműködik e kiállítás kurátorával, Hegyi Loránddal, s hogy az ő segítségével 1996-ban létrehoztunk egy kortárs osztrák–magyar kiállítást Budapesten a

Kiscelli Múzeumban. Ő volt a kurátor, mi voltunk a szervezők. S akkor ez a kiállítás nagyon szépen belesimult a majd ötven résztvevővel megtartott konferenciába.

Felsőpulyára visszamenet nem én vezetek, így alkalmam van nézegetni a katalógusokat és a kiállításokról elhozott egyéb kiadványokat. Időnként nézem a tájat, s megállapítom, hogy Eisenstadt és környéke, Burgenland, benne Felsőpulya a maga magyarjaival és történelmével, igen-igen józan világával, szelíd dombjaival, korrekt és szívélyes házigazdáival mégiscsak Európa legjobb kulturális szintjét jelenti. A maga módján. Erőlködés és túlzott erőfeszítés nélkül.

Felix Austria.

MP

